

- Vepřeková, M. (1971). K dalšímu vzdělávání učitelů SOŠ. *Odborná škola*, 18(6), 91–95.
- Vzdělání – velké bohatství naší společnosti. (1984). *Rudé právo*, (12. červen), 64(137), 1–4.
- Walterová, E. (1985). Teorie učebních osnov v československé pedagogice. *Pedagogika*, 35(3), 291–305.
- Weigner, K. (1956). Organizace diplomních zkoušek. *Odborná škola*, 3(8-9), 252–255.
- Z kritiky diplomních zkoušek. (1955). *Odborná škola*, 2(8), 236–237.
- Z projevu ministra školství a kultury dr. Čestmíra Císaře ze dne 26. srpna. (1964). *Odborná škola*, 12(4), 74–77.

Literatura

- Anderson, R. (2014). The Idea of the Secondary School in Nineteenth-century Europe. *Paedagogica Historica*, 40(1-2), 93–106.
- Arneson, R. J. (2011). Liberalism, capitalism, and “socialist” principles. *Social Philosophy and Policy*, 28(2), 232–261.
- Baláž, O. (1977). *Rozvoj společnosti a výchova*. Bratislava.
- Benavot, A. (1983). The Rise and Decline of Vocational Education. *Sociology of Education*, 56(2), 63–76.
- Bischof, G., Karner, S., & Ruggenthaler, P. (2010). *The Prague Spring and the Warsaw Pact Invasion of Czechoslovakia in 1968*. Lanham: Lexington Books.
- Bogusczak, M., Gabal, I., & Matějů, P. (1990). Ke koncepcím vývoje sociální struktury v ČSSR: Příspěvek k sebereflexi československé sociologie. *Sociologický časopis*, 26(3), 168–186.
- Boháč, A., & Šulcová, V. (1976). *Analýza poválečného vývoje a současného stavu odborné přípravy na středních odborných a odborných školách*. Praha: Výzkumný ústav odborného školství.
- Boháč, A., & Šulcová, V. (1979). *Československé střední odborné školy od osvobození do dneška*. Praha: VÚOŠ.
- Boháč, A., et al. (1973). *Odborné školství v ČSSR*. Praha: Výzkumný ústav odborného školství v Praze.
- Boháč, A., et al. (1982). *Dějiny školství v Československu 1945–1975*. I. část. Praha: Univerzita Karlova.
- Bosák, F. (1969). *Česká škola v době nacistického útlaku: příspěvek k dějinám českého školství od Mnichova do osvobození*. Státní pedagogické nakladatelství.
- Bosworth, M. (2013). Let me tell you...: memory and the practice of oral history. In Tumblety, J., (ed.), *Memory and History. Understanding memory as source and subject* (s. 19–33). London: Routledge.
- Bracke, M. (2007). *Which socialism, whose détente? West European communism and the Czechoslovak crisis, 1968*. New York: University Press.
- Bren, P. (2013). *Zelinář a jeho televize: Kultura komunismu po pražském jaru 1968*. Praha: Academia.

- Cabada, L., & Kubát, M. (2007). *Úvod do studia politické vědy*. Plzeň: Aleš Čeněk.
- Cach, J. (1991a). Poznámky k přípravě kritické analýzy vývoje pedagogiky v letech 1945–1990. *Pedagogika*, 41(5-6), 677–691.
- Cach, J. (1991b). Poznámky k vývoji politiky a institucí v oblasti školství – léta nadějí, krizí a zklamání 1945–1990. *Pedagogika*, 41(2), 135–144.
- Cartledge, P. (1987). *Agesilaos and the Crisis of Sparta*. London: Johns Hopkins University Press.
- Clarke, M. (2016). Education for girls in Ireland: secondary and vocational curricular provision 1930–1960. *History of Education*, 45(1), 79–102.
- Cohen, G. B. (1996). *Education and Middle-Class Society in Imperial Austria. 1848–1918*. Indiana: Purdue University Press.
- Connelly, J. (2000). *Captive university. The sovietization of East German, Czech, and Polish higher education, 1945–1956*. London: The University of North Carolina Press.
- Cvrček, T. (2020). *Schooling under control: the origins of public education in imperial Austria 1769–1869*. Tübingen: Mohr Siebeck.
- Čechoslováci v gulagu. *Dokumentace politických represí v Sovětském svazu*. (2020). Praha: Ústav pro studium totalitních režimů. Dostupné na: https://cechoslovacivgulagu.cz/historie_represi_obeti_zavlezeni_hryhorij_omelcenko.html.
- Čermáková, M. (1991). Formování totalitního školství v poválečném Československu. *Pedagogika*, 41(3), 323–333.
- Československé školství. (1984). Praha: Ústav školských informací při ministerstvu školství ČSR.
- Další rozvoj československé výchovně vzdělávací soustavy. Projekt a důvodová zpráva. (1976). Praha: Státní pedagogické nakladatelství.
- De Benoist, A. (2011). *Totalitarismus. Komunismus a nacionální socialismus – jiná moderna 1917–1989*. Praha: Dělský potápěč.
- Dejung, Ch. (2008). Oral History und kollektives Gedächtnis. Für eine sozialhistorische Erweiterung der Erinnerungsgeschichte. *Geschichte und Gesellschaft*, 34(1), 97–115.
- Disman, M. (2014). *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Praha: Karolinum.
- Dobeš, J. (2018). Akademik Radovan Richta: Vědecko-technická revoluce v novém vydání? In Petráš, J., & Svoboda, L., (eds.), *Bezčasí. Československo v letech 1972–1977* (s. 112–128). Praha: Ústav pro studium totalitních režimů.
- Drda, J. (1946). *Němá barikáda*. Praha: Práce.
- Ducat, J. (2006). *Spartan Education. Youth and Society in the Classical Period*. Swansea: The Classical Press of Wales.
- Dýma, M. (1991). Vliv recepce sovětské pedagogiky na naši pedagogiku po druhé světové válce (historicko-kritické poznámky). *Pedagogika*, 41(3), 335–346.
- Eckert, A., & Jones, A. (2002). Historical writing about everyday life. *Journal of African cultural studies*, 1(15), 5–16.
- Ezzy, D. (1998). Theorizing Narrative Identity: Symbolic Interactionism and Hermeneutics. *Sociological Quarterly*, 39(2), 239–252.

- Fawn, R. (2000). *The Czech Republic. A Nation of Velvet*. London: Routledge.
- Ferreira, A. G., & Mota, L. (2013). Memories of life experiences in a teacher training institution during the revolution. *Paedagogica Historica: Journal of the History of Education*, 49(5), 698–715.
- Filipec, J., & Richta, R. (1972). *Vědeckotechnická revoluce a socialismus*. Praha: Svoboda.
- Fitzpatrick, S. (2000). Introduction. In Fitzpatrick, S., (ed.), *Stalinism: New directions* (s. 1–14). London: Routledge.
- Flick, U. (2006). *An Introduction to Qualitative Research*. London: Sage Publications.
- Gabzdilová, S. (2022). *Za katedrou v době stalinizmu: deformácia profesie učiteľa na Slovensku v rokoch 1948–1953*. Košice: Spoločenskovedný ústav CSPV SAV.
- Gardner, P. (2003). Oral history in education: teacher's memory and teachers' history. In *History of Education: Journal of the History of Education Society*, 32(2), 175–188.
- Gerber, T. P., & Hout, M. (1995). Educational Stratification in Russia During the Soviet Period. *American Journal of Sociology*, 101(3), 611–660.
- Gobyová, J., & Jelínková, V. (1980). *35 let školství v ČSSR*. Praha: Ústav školských informací při ministerstvu školství ČSR.
- Greinert, W.-D., & Hanf, G., (eds.). (2004). *Towards a History of Vocational Education and Training (VET) in Europe in Comparative Perspective*. Luxembourg: European Centre for the Development of Vocational Training.
- Grootings, P. (1993). VET in Transition: an overview of changes in three East European countries. *European Journal of Education*, 28(2), 229–240.
- Gruner, P., & Kluchert, G. (2001). Erziehungsabsichten und Sozialisierungseffekte: Die Schule der SBZ und frühen DDR zwischen politischer Instrumentalisierung und institutioneller Eigenlogik. *Zeitschrift für Pädagogik*, 47(6), 859–868.
- Hanley, E. (2001). Centrally Administered Mobility Reconsidered: The Political Dimension of Educational Stratification in State-Socialist Czechoslovakia. *Sociology of Education*, 74(1), 25–43.
- Heikkinen, A. (1997). Education or training? Changes in vocational teachers' conceptions of their work. *Cambridge Journal of Education*, 27(3), 405–424.
- Heinzen, J. (2016). *The art of the bribe. Corruption under Stalin, 1943–1953*. London: Yale University Press.
- Hin, S. (2007). Class and Society in the Cities of the Greek East: Education during the Ephebeia. *Ancient History*, 37, 141–166.
- Historická statistická ročenka ČSSR*. (1985). Praha: Nakladatelství technické literatury.
- Hobsbawm, E. J. (1980). The revival of narrative: some comments. *Past and Present*, 86(1), 3–8.
- Hrubý, K. (2018). *Cesty komunistickou diktaturou: kritické studie a eseje*. Praha: Argo.
- Hudec, V. (1971). Socialistický charakter naší školy. *Odborná škola*. 18(10), 147–150.
- Janáček, F., & Moravec, J. (1993). Mezník i rozcestí reformního hnutí (duben–květen). In Kural, V., (ed.), *Československo roku 1968. 1. díl: obrodný proces* (s. 63–110). Praha: Parta.

- Janiš ml., K. (2014). Jak tedy reflektovat socialistickou pedagogiku? *Pedagogická orientace*, 24(1), 128–132.
- Jech, K. (1993). *Stránkami soudobých dějin: Sborník statí k pětadesátinám historie Karla Kaplana*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny Akademie věd České republiky.
- Jeřábek, J., & Smolová, D. (1980). *Cíle komunistické výchovy žáků středních škol*. Praha: Výzkumný ústav odborného školství.
- Kalinová, L. (2007). *Společenské proměny v čase socialistického experimentu. K sociálním dějinám v letech 1945–1969*. Praha: Academia.
- Kalinová, L. (2012). *Konec nadějí a nová očekávání: k dějinám české společnosti 1969–1993*. Praha: Academia.
- Káňa, O. (1982). *Velké stavby socialismu v Československu*. Praha: Albatros.
- Katrňák, T. (2005). *Třídní analýza a sociální mobilita*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury.
- Kennell, N. M. (2015). The Ephebeia in the Hellenistic Period. In Bloomer, M., (ed.), *A Companion to Ancient Education* (s. 172–183). Oxford: Wiley-Blackwell.
- Kestere, I., & Kalke, B. (2018). Controlling the image of the teacher's body under authoritarianism: the case of Soviet Latvia (1953–1984). *Paedagogica historica*, 54(1-2), 184–203.
- Konopásek, Z. (1999). *Otevřená minulost: autobiografická sociologie státního socialismu*. Praha: Karolinum.
- Kostlán, A. (2002). *Věda v Československu v období normalizace (1970–1975)*. Praha: Výzkumné centrum pro dějiny vědy.
- Kotkin, S. (1995). *Magnetic Mountain: Stalinism as a Civilization*. Berkeley: University of California Press.
- Kourová, P. (2017). Lánská akce. „Nejvíce nám záleží na hornické mládeži.“ *Marginalia historica*, 8(1), 97–127.
- Koutaissoff, A. (1953). Soviet education and the new man. *Soviet Studies*, 5(2), 103–137.
- Kraaykamp, G., & Nieuwbeerta, P. (2000). Parental Background and Lifestyle Differentiation in Eastern Europe: Social, Political, and Cultural Intergenerational Transmission in Five Former Socialist Societies. *Social Science Research*, 29(4), 92–122.
- Kreidl, M. (2002). Trendy ve výběru střední školy v socialistickém Československu. *Sociologický časopis*, 38(5), 565–592.
- Kreidl, M. (2004). Politics and Secondary School Tracking in Socialist Czechoslovakia, 1948–1989. *European Sociological Review*, 20(2), 123–139.
- Kreidl, M. (2008). *Cesty ke vzdělání: vzdělanostní dráhy a vzdělanostní nerovnosti v socialismu*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni.
- Krejčí, J., & Machonin, P. (1996). *Czechoslovakia, 1918–92: A laboratory for social change*. New York: Palgrave MacMillan.
- Krippendorff, K. (2018). *Content Analysis: An Introduction to Its Methodology*. New York: Sage Publications.
- Kučerová, S. R., Dvořák, D., Meyer, P., & Bartůněk, M. (2020). Dimensions of centralization and decentralization in the rural educational landscape of post-socialist Czechia. *Journal of Rural Studies*, 74, 280–293.
- Kudláčková, B., (ed.). (2019). *Pedagogické myslenie, školstvo a vzdelávanie na Slovensku v rokoch 1945–1989*. Trnava: Trnavská univerzita v Trnavě.
- Kudláčková, B., & Šebová, N. (2020). Illegal confessional education of children in Slovakia in the period of Socialism (political and religious context). *Paedagogica historica*, 56(4), 481–502.
- La Fontaine, J. S. (2018). Initiation. In Callan, H., (ed.), *The International Encyclopedia of Anthropology* (1–7). London: John Wiley & Sons, Ltd. DOI: <http://doi.org/10.1002/9781118924396.wbiea2330>.
- Le Goff, J. (1983). Later history. *Past and Present*, 100(1), 14–28.
- Liivik, R., Karmin, L., Janulaitiene, N., & Montvilaite, S. (2013). Vocational education. In Kestere, I., & Ksuze, A., (eds.), *History of pedagogy and educational sciences in the Baltic countries from 1940 to 1990: An overview* (s. 70–84). Riga: SIA Izdevnieciba RaKa.
- Link, S. (2006). Zur Entstehungsgeschichte der spartanischen Krypteia. *KLIO: Beiträge zur Alten Geschichte*, 88(1), 34–43.
- Loogma, K., Ümarik, M., Sirk, M., & Liivik, R. (2019). How history matters: The emergence and persistence of structural conflict between academic and vocational education: The case of post-Soviet Estonia. *Journal of Educational Change*, 20(1), 105–113.
- Lukš, J. (1974). *Zpráva z výzkumu přijímacího řízení na střední školy*. Praha: VÚOŠ.
- Lunačarskij, A. V. (1982). *O vzdělání lidu*. Praha: Státní pedagogická knihovna.
- Maňák, J. (2013). Pedagogika a pedagogové v období vlády komunismu. *Pedagogická orientace*, 23(3), 386–391.
- Mareš, J. (2010). O vstupování na tenký led. *Pedagogika*, 60(2), 99–103.
- Matějů, P. (1991). Kdo získal a kdo ztratil v socialistické redistribuci. 40 let vývoje vzdělanostních nerovností v Československu. *Sociologický časopis*, 27(1), 13–38.
- Matějů, P., & Řeháková, B. (1992). Úloha mentálních schopností a sociálního původu ve formování vzdělanostních aspirací. *Sociologický časopis*, 28(5), 613–635.
- Matoušová, H., et al. (1979). *Vzorový program komunistické výchovy žáků středních odborných škol*. Praha: Výzkumný ústav odborného školství.
- Mayer, C. (2007). The Struggle for Vocational Education and Employment Possibilities for Women in the Second Half of the Nineteenth Century in Germany. *History of Education Research*, (80), 85–99.
- McDermott, K. (2015). *Communist Czechoslovakia, 1945–89: A political and social history*. London: Palgrave Macmillan.
- Medřický, V. (2018). *Hydrotechnické stavby 2: vodní cesty*. Praha: ČVUT.
- Mincu, M. E. (2016). Communist education as modernisation strategy? The swings of the globalisation pendulum in Eastern Europe (1947–1989). *History of Education*, 45(3), 319–334.

- Moran, J. (2004). History, memory and the everyday. *Rethinking History*, 1(8), 51–68.
- Moree, D. (2013). *Učitelé na vlnách transformace: kultura školy před rokem 1989 a po něm*. Praha: Karolinum.
- Morgan, D. L. (2008). Snowball sampling. In L. M. Given, (ed.), *The SAGE Encyclopedia of Qualitative Research Methods* (s. 815–816). London: SAGE Publications.
- Morkes, F. (2003). *Historický přehled postavení maturitní zkoušky a analýza jejích funkcí*. Praha: Tauris.
- Murray, S. C. (2015). Sport and Education in Ancient Greece and Rome. In Bloomer, M., (ed.), *A Companion to Ancient Education* (s. 430–443). Oxford: Wiley-Blackwell.
- Naxera, V. (2015). *Korupce v komunistickém režimu a v průběhu postkomunistické transformace*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni.
- Nečasová, D. (2020). *Obrazy nepřítelů v Československu 1948–1956*. Brno: Masarykova univerzita.
- Nečasová, D. (2021). “I couldn’t live without my factory now.” The recruitment of women into the workforce in Communist Czechoslovakia in the 1950s. *UR Journal of Humanities and Social Sciences*, 19(2), 144–160.
- Nielsen, K. (1990). Liberal and Socialist Egalitarianism. *Laval théologique et philosophique*, 46(1), 81–96.
- Nilsson, A. (2014). The unknown story: vocational education for adults in Sweden 1918–1968. *History of Education*, 43(5), 615–634.
- Noonan, J. (2012). G. A. Cohen and the ethical core of socialism: Equality or life sufficiency? *Socialist Studies*, 8(1), 122–140.
- Oelsner, V. (2013). “Forging the Fatherland”: Work and vocational education in Argentina during Peronism (1944–1955). *Paedagogica Historica*, 49(3), 382–401.
- Olšáková, D., & Janáč, J. (2018). *Kult jednoty: stalinský plán přetvoření přírody v Československu 1948–1964*. Praha: Academia.
- Opelík, J. (2000). *Lexikon české literatury. Osobnosti, díla, instituce, M–Ř*. Praha: Academia.
- Parkin, F. (1971). *Class Inequality and Political Order*. New York: Praeger.
- Pavelčíková, N. (2011). The Possible Use of the Oral History Method in the Study of Everyday Life. *Words and Silences*, 6(1), 92–97.
- Pecka, J. (1995). *Na demarkační čáře. Americká armáda v Čechách v roce 1945*. Praha: ÚSD AV ČR.
- Petty, G. (2013). *Moderní vyučování*. Praha: Portál.
- Polytechnická výchova v ČSSR*. (1986). Praha: Ústav školských informací při ministerstvu školství ČSR.
- Powell, A. (2015). Spartan Education. In Bloomer, M., (ed.), *A Companion to Ancient Education* (s. 90–111). Oxford: Wiley-Blackwell.
- Program československé vlády Národní fronty Čechů a Slováků přijatý na první schůzi vlády dne 5. dubna 1945 v Košicích*. (1945). Praha: Ministerstvo informací.
- Program komunistické výchovy žáků středních odborných škol. Metodická doporučení pro učitele a vychovatele*. (1984). Praha: Výzkumný ústav odborného školství.
- Průcha, J. (2011). Vstoupit, či nevstoupit na tenký led analýzy socialistické pedagogiky? *Pedagogika*, 61(2), s. 187–190.
- Průcha, J. (2016). Naplněné a nenaplněné výzvy pro český pedagogický výzkum. *Pedagogika*, 66(3), 245–248.
- Průcha, J. (2017). *Moderní pedagogika*. Praha: Portál.
- Průcha, J. (2019a). *Odborné školství a odborné vzdělávání: fungování systému, problémy praxe a výzkum*. Praha: Wolters Kluwer.
- Průcha, J. (2019b). Výzva pro pedagogický výzkum – odborné školství a odborné vzdělávání. *Pedagogika*, 69(2), 109–111.
- Průcha, V. (2009). *Hospodářské a sociální dějiny Československa 1918–1992*. Díl druhý: období 1945–1992. Brno: Doplněk.
- Pruša, J. (2012). *Abeceda reálného socialismu*. Praha: Avia Consultants.
- Rahi-Tamm, A., & Saleniece, I. (2016). Re-educating teachers: ways and consequences of Sovietization in Estonia and Latvia (1940–1960) from the biographical perspective. *Journal of Baltic Studies*, 47(4), 451–472.
- Rajský, A. (2021). They Were “Heroes”. Conceptual and Narrative Analysis of the Figure of a Free Teacher in a Totalitarian Society. *Historia scholastica*, 7(1), 221–247.
- Rákosník, J. (2010). *Sovětizace sociálního státu. Lidově demokratický režim a sociální práva občanů v Československu 1945–1960*. Praha: Fontes.
- Richta, R., et al. (1966). *Civilizace na rozcestí. Společenské a lidské souvislosti vědeckotechnické revoluce*. Praha.
- Roach, J. (1979). Examinations and the Secondary Schools 1900–1945. *History of Education*, 8(1), 45–58.
- Róbert, P. (1991). Transition in Hungary from the Post-War Period to the End of the 1980s. *European Sociological Review*, 7(3), 213–236.
- Rokoský, J. (2018). Košický vládní program. Na cestě sovětizace Československa. In Kalous, J., & Zeman, P., (eds.), *1945 – Konec války a obnova Československa* (s. 158–165). Praha: Ústav pro studium totalitních režimů.
- Rýdl, K. (2006). Historický vývoj českého vzdělávání do roku 1989. In Kalous, J., & Veselý, A., (eds.), *Vzdělávací politika České republiky v globálním kontextu* (s. 7–22). Praha: Karolinum.
- Rýdl, K. (2010). *K vývoji správy a řízení školství v českých zemích*. Pardubice: Univerzita Pardubice.
- Rychlík, J. (2020). *Československo v období socialismu 1945–1989*. Praha: Vyšehrad.
- Řezáč, V. (1951). *Nástup*. Praha: Československý spisovatel.
- Simonová, N. (2006). Vzdělanostní nerovnosti a vzdělanostní mobilita v období socialismu. In Matějů, P., & Straková, J., (eds.), *(Ne)rovné šance na vzdělání. Vzdělanostní nerovnosti v České republice* (s. 62–91). Praha: Academia.
- Simonová, N. (2010). *Vývoj vzdělanostní mobility v České republice v historické a komparativní perspektivě*. Praha: UK.
- Simonová, N. (2011). *Vzdělanostní nerovnosti v české společnosti. Vývoj od počátku 20. století do současnosti*. Praha: Sociologické nakladatelství.

- Sirk, V. (2007). Educational ideology and the professional middle class in Soviet Estonia in the 1950s–1980s. *Acta Historica Tallinnensia*, 11, 96–114.
- Skalková, J. (2004). *Pedagogika a výzvy nové doby*. Brno: Paido.
- Skalková, J. (2007). *Obecná didaktika*. Praha: Grada.
- Slabotinský, R. (2010). *Amnestie prezidenta republiky v letech 1960 a 1962 a rehabilitace politických vězňů v 60. letech (disertační práce)*. Brno: FF MU.
- Smith, K. E. (2017). *Moscow 1956. The Silenced Spring*. London: Harvard University Press.
- Somogyvári, L. (2019) Political decision-making in socialist education: a Hungarian case study (1958–1960). *History of Education*, 48(5), 664–681.
- Stenström, M., & Virolainen, M. (2014). *The history of Finnish vocational education and training*. Jyväskylä: Finnish Institute for Educational Research, University of Jyväskylä.
- Stokker, K. (1991). Heil Hitler – God Save the King: Jokes and the Norwegian Resistance 1940–1945. *Western Folklore*, 50(2), 171–190.
- Swain, G. (2017). *Stručné dějiny ruské revoluce*. Praha: Bourdon.
- Swain, G., & Swain, N. (1998). *Eastern Europe since 1945*. London: MacMillan Press.
- Szelényi, S. (1987). Social Inequality and Party Membership: Patterns of Recruitment into the Hungarian Socialist Workers' Party. *American Sociological Review*, 52(5), 559–573.
- Šimáně, M. (2019). *České menšinové školství v Československé republice: ke každodennosti obecných škol v politickém okrese Ústí nad Labem*. Brno: Masarykova univerzita.
- Šimáně, M. (2021). Střední odborné školství v Československu v letech 1945–1953. In Adamec, P., & Šimáně, M., (eds.), *Vybrané kapitoly soudobých témat odborného vzdělávání* (s. 10–29). Praha: Powerprint.
- Šimáně, M. (2023). Socialist Egalitarianism in Everyday Life of Secondary Technical Schools in Czechoslovakia during the Normalization Period (1969–1989). *Communist and Post-Communist Studies*, 56(1), 129–151.
- Šimáně, M., & Kamanová, L. (2021). Developing of the Secondary Technical Schools in Czechoslovakia under the Influence of the Soviet Union in 1948–1959. *Věstník Avoti un Cilvēki – History: Sources and People*, 24, 276–281.
- Školství v Československé socialistické republice. (1982). Praha: Ústav školských informací při ministerstvu školství ČSR.
- Švanda, I. (2000). Výzkumný ústav odborného školství padesátiletý. Retrospektivní pohled na jeho výzkumnou činnost. *Zpravodaj výzkumného ústavu odborného školství*, (5), 1–32.
- Švaříček, R., & Zounek, J. (2008). E-learning ve vysokoškolské výuce pohledem empirického výzkumu. *Studia paedagogica*, 13(1), 65–84.
- Talbert, J. A. (1989). The Role of the Helots in the Class Struggle at Sparta. *Historia: Zeitschrift für Alte Geschichte*, 38(1), 22–40.
- Thompson, P. (2000). *The Voice of the Past: Oral history*. London: Oxford University Press.
- Treiman, D. J., & Szelenyi, I. (1993). *Social stratification in Eastern Europe after 1989. General Population Survey (machine readable datafile)*. Los Angeles: University of California.
- Tumblety, J. (2013). Introduction. Working with memory as source and subject. In Tumblety, J., (ed.), *Memory and History. Understanding memory as source and subject* (s. 1–18). London: Routledge.
- Turner, S. (1980). The Bildungsbürgertum and the Learned Professions in Prussia, 1770–1830: The Origins of a Class. *Historie Sociale – Social History*, 13(25), 105–135.
- Václavík, V. (1997). *Cesta ke svobodné škole: kapitoly ze srovnávací pedagogiky*. Hradec Králové: Líp.
- Van Gennep, A. (2010). *The Rites of Passage*. London: Routledge.
- Van Horn Melton, J. (2003). *Absolutism and the eighteenth century origins of compulsory schooling in Prussia and Austria*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Vaněk, M., & Houda, P. (2016). *Strípky mozaiky: každodenní život české společnosti v období normalizace a transformace z pohledu orální historie*. Praha: Fakulta humanitních studií.
- Vaněk, M., & Mücke, P. (2015). *Třetí strana trojúhelníku: teorie a praxe orální historie*. Praha: Karolinum.
- Vaněk, M., & Mücke, P. (2016). *Velvet Revolutions. An Oral history of Czech Society*. New York: Oxford University Press.
- Vaněk, M., Mücke, P., & Pelikánová, H. (2007). *Naslouchat hlasům paměti: teoretické a praktické aspekty orální historie*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR.
- Vaněk, P. (2018). Pokusy východoněmeckých občanů o přechod hranice na jihu Čech počátkem 70. let. In Petráš, J., & Svoboda, L., (eds.), *Bezčasí. Československo v letech 1972–1977* (s. 251–259). Praha: Ústav pro studium totalitních režimů.
- Von Engelhardt, K. (2022). The Abitur as a bureaucratic phenomenon: on the history of a Prussian examination practice and its ritualised inscription (1890–1970). *Paedagogica Historica* (online first). DOI: 10.1080/00309230.2022.2077117.
- Vorlíček, Ch. (2004). České školství 1945–2000. In Walterová, E., (ed.), *Česká pedagogika: proměny a výzvy: sborník k životnímu jubileu profesora Jiřího Kotáška* (s. 119–176). Praha: Univerzita Karlova v Praze – Pedagogická fakulta.
- Wahla, A. (1985). *Sít středních škol v ČSR*. Praha: Ústav školských informací při ministerstvu školství ČSR.
- Walterová, E. (2004). *Úloha školy v rozvoji vzdělanosti*. Brno: Paido.
- Weiler, I. (2013). Inverted Kalogagathia. In Wiedemann, T., & Gardner, J., (eds.), *Representing the Body of the Slave* (s. 11–28). London: Routledge.
- West, R., & Crighton, J. (1999). Examination Reform in Central and Eastern Europe: Issues and trends. *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice*, 6(2), 271–289.
- Williams, K. (1997). *The Prague Spring and its Aftermath: Czechoslovak Politics, 1968–1970*. Cambridge: Cambridge University Press.

- Wollschläger, N., & Guggenheim, É. F., (eds.). (2004). *European Journal of Vocational Training* (A History of Vocational Education and Training in Europe – From Divergence to Convergence), (32).
- Wong, R. S.-K. (1996). The social composition of the Czechoslovak and Hungarian communist parties in the 1980s. *Social Forces*, 75(1), 61–89.
- Wong, R. S.-K. (1998). Multidimensional Influences of Family Environment in Education: The Case of Socialist Czechoslovakia. *Sociology of Education*, 71(1), 1–22.
- Zajda, J. (1980). *Education in the USSR*. Oxford: Pergamon Press.
- Zajda, J. (2008a). Education and Social Stratification in the Soviet Union and Post-Soviet Russia: 1970s–1990s. *Political Crossroads*, 15(2), 53–75.
- Zajda, J. (2008b). Education for Work in the USSR: Vocational Education and Training during the 1970s. *Political Crossroads*, 15(1), 87–106.
- Zakharova, L. (2013). Everyday Life Under Communism: Practices and Objects. *Annales. Histoire, Sciences Sociales*, 68(2), 305–314.
- Zhenzhou, Z. (2001). Empowerment in a socialist egalitarian agenda: minority women in China's higher education system. *Gender and Education*, 23(4), 431–445.
- Zounek, J., & Šimáně, M. (2014). *Úvod do studia dějin pedagogiky a školství: kapitoly z metodologie historicko-pedagogického výzkumu*. Brno: Masarykova univerzita.
- Zounek, J., Šimáně, M., & Knotová, D. (2017a). *Normální život v nenormální době. Základní školy a jejich učitelé (nejen) v období normalizace*. Praha: Wolters Kluwer.
- Zounek, J., Šimáně, M., & Knotová, D. (2017b). *Socialistická základní škola pohledem pamětníků. Sonda do života učitelů v Jihomoravském kraji*. Praha: Wolters Kluwer.
- Zounek, J., Šimáně, M., & Knotová, D. (2017c). Primary school teachers as a tool of secularisation of society in communist Czechoslovakia. *History of Education*, 46(4), 480–497.
- Zounek, J., Šimáně, M., & Knotová, D. (2018). "You Have Betrayed Us for a Little Dirty Money!" The Prague Spring as Seen by Primary School Teachers. *Paedagogica Historica International Journal of the History of Education*, 54(3), 320–337.
- Zwettler, O., Vaculík, J., & Čapka, F. (1996). *Úvod do studia dějepisu a technika historikovy práce*. Brno: Masarykova univerzita.
- Žáček, P. (2001). *Přísně tajné. Státní bezpečnost za normalizace*. Praha: Votobia.
- Žídek, L. (2019). *Centrally planned economies: Theory and practice in socialist Czechoslovakia*. London: Routledge.

PŘÍLOHY